

Mort i frustració a Sant Feliu

L'estada de Paul Scott a la Costa Brava donaria lloc a la novel·la *The Corrida at San Feliu* (1964)

Sant Feliu de Guíxols es va convertir en l'escenari on el gran novel·lista va reflectir la seva crisi familiar i creativa, pocs anys després de prendre la decisió de convertir-se en escriptor professional.

MIQUEL MARTÍN > TEXT

Paul Scott (Southgate, 1920 - Londres, 1978) va combinar la feina d'escriptor amb la d'agent literari i va arribar a representar autors com Arthur C. Clarke o Morris West. És especialment conegut per la tetralogia *The Raj Quartet*, novel·les que beuen de la seva experiència a l'Índia, on va ser destinat durant la Segona Guerra Mundial. Tanmateix, Scott fou un escriptor inquiet que cercà l'experimentació al marge dels camins més comercials. *The Corrida at San Feliu* se situaria entre aquestes novel·les, tant per la temàtica com per l'estructura narrativa, agosarada sempre i bigarrada sovint.

The Corrida at San Feliu barreja temps, espais i personatges per exposar des de diferents angles la incomprensió i infidelitat d'una parella, la frustració d'un escriptor bloquejat o la solitud i la incomunicació que dominen totes les relacions humanes. Els salts en el temps permeten a Scott mostrar com el passat no deixa de perseguir el present i marcar el futur, i com es va creant un buit insalvable entre les nostres ex-

pectatives i la tossuda realitat. Malgrat tot, sovintegen algunes pinzellades iròniques, subtils, que salven el text de cert dramatisme exacerbant i fins i tot d'alguna pretensió metafísica.

El protagonista de l'obra, un escriptor aclaparat, fuig constantment d'ell mateix, fins que arriba a Espanya i sent la flaire de «pobresa, sang dels toros, essència de roses, orgull i dolor» (els símbols de Lorca apareixen sovint). Reconeix que sempre s'havia mantingut lluny d'aquest país, que considerava la tomba de moltes coses, però finalment s'instal·la a la Costa Brava i vaga per les seves viles: sobretot Playa del Faro, però també Palamós, l'Estartit, Palafrugell, Tossa, Sant Feliu de Guíxols... I les retrata amb un seguit de tòpics indefugibles –paella, flamenc i toros– però també amb una mirada incisiva i lúcida, que va des d'un lirisme gairebé místic fins a la crítica social: «Els nois dels hotels provenien de llunyanes parts d'Espanya. Eren molt pobres, treballaven dur i semblaven feliços. A l'hivern tornaven a casa i treballaven a pic i pala per un sou miser». Especialment reveladores són les es-

L'escriptor, protagonista de l'obra, fuig d'ell mateix, fins que arriba a Espanya i sent la flaire de «pobresa, sang dels toros, orgull i dolor»

>> Paul Scott va trobar a Sant Feliu de Guíxols un exotisme molt diferent del que havia conegut a l'Índia.

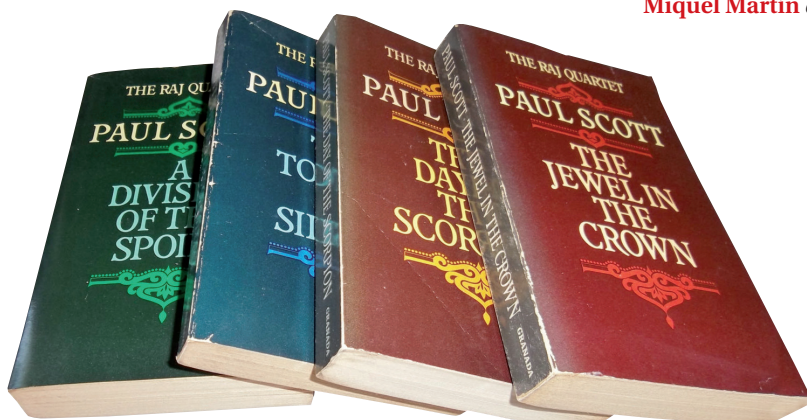
capades del protagonista a les ruïnes d'Empúries, evident metàfora de la decadència del seu matrimoni i de la seva vida.

Una Costa Brava que, encara, palesa un xoc entre la tradició i la modernitat: per això els turistes i els pescadors –diu Scott– no coincideixen mai a la mateixa hora al mateix bar, o per això contrasten les barraques dels pescadors amb «Xalets de nova construcció dels especuladors de Barcelona i Girona...».

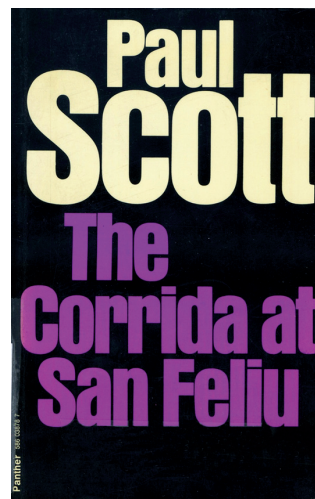
Al llarg de l'obra el protagonista insisteix en una idea: «Vaig venir a Espanya especialment per no veure les curses de toros», i constantment busca pretextos i arguments per mantenir-se ferm en la seva decisió: «Per als turistes, el cost de la mort a Espanya era més car que el cost de la vida. Dues-centes pessetes, una entrada als toros, eren més de tres mesos de sou de la Lola, la nostra minyona». Tot plegat, però, s'acaba convertint en una temptació obsessiva que no sap o no pot vèncer. Així, la darrera part de la novel·la esdevé una llarga reflexió sobre l'espectacle taurí que està presenciant (i el lector no pot deixar de pensar en Hemingway). Un cop més, però, la novel·la juga en dos plans diferents i els protagonistes de la cursa de braus es converteixen en un reflex per entendre els personatges de la novel·la. Aparentment totes les peces acaben encaixant, i les motivacions incompreses o els conflictes latents es resolten com si es tractés d'una mena de revelació. De fet, l'autor va més enllà i afirma: «No hauria estat difícil veure en el patró de la *corrida* el patró mateix de qualsevol vida humana».

The corrida at San Feliu és una novel·la valenta i de vegades excessiva, que s'endinsa en una inquietant espiral de desengany, destrucció i nihilisme, i deixa, només de tant en tant, una petita esclatxa a l'esperança. Scott abusa de vegades dels recursos retòrics, però l'obra és rica també en reflexions i permet abordar la complexitat de la realitat des de diferents perspectives. Potser aquesta és la frase que millor resumeix la fatalitat que travessa el llibre de dalt a baix: «Si no hagués estat avui, hauria estat qualsevol altre dia. La meva curiositat sempre ha estat més forta que les meves bones intencions».

Miquel Martín és escriptor.

Són reveladores les escapades del protagonista a les ruïnes d'Empúries, evident metàfora de la decadència del seu matrimoni i de la seva vida

>> La novel·la recull tots els tòpics del folklore castís espanyol, que van transformar el país en un parc temàtic grandios per als turistes.

Per saber-ne més

SCOTT, PAUL
The Corrida at San Feliu
Martin Secker & Warburg
Bungay, Suffolk, 1964
221 p.